

RIKKE HEISELBERG

Rikke Heiselberg er født og opvokset i Kruså, hvor hendes mor drev Forsamlingshuset Møllegården i Kruså. I 1965 kom Rikke for første gang til Aarhus, da hun skulle starte på Handelshøjskolen.

Interviewet er udført i oktober 2016 af følgende elever fra 6.C, Elise Smiths Skole:

- Bella Augusta Grønnebæk Hostrup
- Mia Schou-Hedegaard

HJEMMET

I HVILKE GADER EVENTUELT HVILKEN BY VOKSEDE DU OP I?

Jeg voksede op i Kruså, og det ligger nede ved den tyske grænse. Jeg boede i Kruså forsamlingshus, der ligger i forbindelse med Møllegården. Her voksede jeg op. Det vil sige, jeg voksede op med alt muligt, gymnastik, biograf og dans og meget andet.

HVAD LAVEDE DINE FORÆLDRE?

Min mor bestyrede forsamlingshuset. Det var sådan set hendes job at passe det.

HVOR MANGE SØSKENDE VAR I?

Vi var tre. Der var en storebror og en lillesøster.

HAVDE DU PLIGTER DERHJEMME?

Ja, jeg havde lige så mange pligter, som de voksne havde. Vi havde pensionærer. Ved I hvad pensionærer er? Det er nogle mennesker, som spiser fast hos en. Vi havde 30. Der skulle laves mad til dem, og smøres madpakker. Så de kom om morgenen, og til frokost og aftensmad, og der var jeg med til at hjælpe.

FIK DU LOMMEPENGE AF DINE FORÆLDRE?

Nej! Det gjorde jeg ikke. Engang imellem, om søndagen, fik jeg 10 øre. Så kunne jeg købe den billigste is. Det var en rund vaniljeis, tror jeg det var.

SKOLEN

HVOR GIK DU I SKOLE HENNE?

Vi gik i skole i en by, der hedder Bov, og det var tre kilometer fra, hvor jeg boede. Så man cyklede tre kilometer frem og tilbage. Det var indtil 5. klasse. Så kom jeg i Padborg Skole, og den lå fem kilometer væk. På cykel.

HVORDAN FORLØB EN TYPISK SKOLEDAG?

Den forløb typisk ved, at vi kom ind i skolegården, og så ringede klokken. Når klokken ringede, så stillede man sig op i rækker nedenfor trappen i klasser, altså 1. klasse, 2. klasse, 3. klasse, 4. klasse – og når man så sagde klasse 1, gik vi forbi den, der havde gårdvagten, og så bøjede man sig lidt, sådan høfligt, og så gik man ind på sin plads. Når læreren så endelig kom ind, rejste man sig fra sin plads og stod med foldede hænder, og sagde: "God morgen."

HVAD SYNES DU ER DE VÆSENTLIGSTE FORSKELLE PÅ SKOLEN I DAG, OG DENGANG DU GIK I SKOLE?

Det er helt absolut disciplinen. Dengang, da måtte vi ikke bestemme noget som helst selv. Jeg har én gang svaret, hvor læreren spørger: "Er der nogen, der ikke har lyst til at synge den her sang?". Jeg rakte hånden op og sagde: "Det har

jeg ikke lyst til!". Okay, så blev jeg kaldt op til katederet, hvor jeg skulle lægge min hånd på bordpladen, og jeg fik et ordentligt smæk med linealen, fordi man skulle altså ikke gøre noget, der var modsat det, læreren sagde.

HVORDAN VAR FORHOLDET MELLEM LÆRERE OG ELEVER?

Hvordan skal jeg næsten sige det? Det var autoritært. Læreren bestemte, og eleven indrettede sig, og der var ikke noget personligt forhold.

HVILKEN STRAF VAR DER VED UARTIGHEDER?

Der var det, at jeg fik smæk over fingrene. Uartigheder? Jamen, har man lavet uartigheder?

Jo, jeg kan huske engang, hvor jeg også havde sagt noget forkert i skolen. Vi var tre, der skulle stille os foran tavlen. Så skulle vi stå med ryggen til og bøje os ned, og så fik vi med spanskrøret i enden. Så det var straffen.

HVILKE FAG HAVDE DU, OG HVAD VAR DIT YNDLINGSFAG?

Vi havde dansk og regning, og vi havde sang og gymnastik. Og så havde vi naturhistorie. Det bedste fag for mig, det var dansk. Naturhistorie var også rigtig godt, for der kom vi nogle gange ud at gå i skoven og skulle bestemme de forskellige planter. Det var spændende.

HVILKEN SKOLE GIK DU PÅ I FLEST ÅR?

Jeg gik fire år i underskolen og fire år i mellemskolen. Og så gik jeg tre år i gymnasiet, og to år på Handelshøjskolen her i Aarhus.

FRITID

HVAD LAVEDE DU EFTER SKOLE, OG HVORHENNE?

Om eftermiddagen, da hjalp jeg til derhjemme også. Som jeg har fortalt om, havde vi alle de der ting, der foregik, foruden vores pensionærer. Jeg var dog en overgang spejder. Det var jeg i et år. Jeg skulle cykle 10 kilometer, så et år var rigeligt for mig. Jeg skal da også fortælle en ting mere. Jeg gik til klaverundervisning fra jeg var syv år.

HVILKE BUTIKKER KOM DU I?

Butikkerne dernede bestod af en slagter, en bager og to købmænd. Dem brugte vi sådan lidt på skift. Skulle vi for eksempel have nyt tøj, tog vi bussen til Flensborg i Tyskland. Det var jo den nærmeste storby.

HVAD LAVEDE DU I DINE FERIER?

Så kørte jeg med bus op til min mormor og morfar, som havde en lille gård oppe i nærheden af Kolding. Der hyggede vi os.

HAVDE DU ET FRITIDSJOB?

Mit fritidsjob dengang var faktisk at hjælpe derhjemme.

HVOR MANGE PENGE TJENTE DU, OG HVAD BRUGTE DU PENGENE PÅ?

Jeg tjente jo ikke penge hjemme hos min mor, hvor jeg hjalp. Man kan så sige, at jeg fik jo mad og tøj, så altså. Jeg havde det ikke sådan, at jeg på nogen måde kunne lave en opsparing.

HVAD VAR DIT YNDLINGSSTED SOM BARN?

Yndlingssted? Det må være nede i vores park. Der løb der en å, og nede ved åen elskede jeg at være. Min bror byggede en tømmerflåde, så vi kunne sejle der. På den anden side af åen var der nogle høje, høje træer. Der fik vi bundet nogle reb fast, så vi kunne svinge os over åen fra den ene side til den anden. Det var dejligt.

AT FLYTTE TIL AARHUS

DU ER JO IKKE OPVOKSET I AARHUS, SÅ HVORNÅR FLYTTEDE DU TIL AARHUS?

Jeg flyttede til Aarhus i 1965, og da kom jeg til at bo ude i Hasle hos Smedemester Jensen. Den villa og det værksted, han havde derude, er revet ned i dag, hvor jeg boede oppe på første sal i et lillebitte værelse med bad og køkken ude på gangen.

HVORFOR FLYTTEDE DU TIL AARHUS?

Det gjorde jeg, fordi jeg skulle starte på Handelshøjskolen med en uddannelse.

HVAD KENDTE DU TIL AARHUS, FØR DU KOM TIL BYEN?

Jamen, jeg kendte faktisk næsten ikke noget til Aarhus, andet end hvad jeg havde hørt. Jeg havde ikke sådan været her før. Det var helt nyt for mig.

LEVEDE AARHUS OP TIL DINE FORVENTNINGER?

Ja, det gjorde det. Men det også underligt at komme fra en lille by, hvor alle kendte hinanden og så til Aarhus, hvor man først skulle til at lære nogen at kende. Som jeg også fortalte jer før, så havde jeg jo ikke meget tid til at bruge de ting, der var i byen på det tidspunkt, fordi jeg altid skulle hjem og arbejde og læse lektier i hverdagen.

HVAD VAR DE STØRSTE FORSKELLE PÅ AARHUS, OG DET STED DU KOM FRA?

Det er jo menneskene. Alle de mennesker, der var her i forhold til Kruså. Men på den anden side, så var jeg jo vant til grænsen, hvor der kom turister over grænsen hele tiden. Men det var ikke så tæt på, som her.

VOKSENLIV

HVAD VILLE DU VÆRE, NÅR DU BLEV VOKSEN?

Som barn ville jeg gerne være læge.

HVAD BLEV DU, OG HVORFOR?

Jeg blev korrespondent i tysk, engelsk og fransk, og det gjorde jeg fordi jeg havde en svigerinde på det tidspunkt, som var korrespondent. Jeg syntes, det lød rigtig, rigtig spændende at kunne tale med mennesker fra andre lande.

BLEV DU GIFT? HVIS JA, MED HVEM, FIK I BØRN OG HVOR BOEDE I?

Jeg blev gift med Helmuth, som stammede nede fra Padborg også, og vi fik to sønner, Anders og Peter.

HAR DU ET GODT RÅD TIL NUTIDENS UNGE?

Et godt råd er stadigvæk som dengang at få en god uddannelse som det aller-allervigtigste. Men I skal også huske at leve jeres liv, og at være åbne overfor,

hvad der sker i verden og følge med på alle fronter. Jeg ved godt, at det er svært, for der sker så meget.

HVILKET JOB HAR DU?

I dag er jeg pensionist, men jeg arbejder som frivillig, som lektiehjælper ude på Viby Bibliotek, hvor der kommer børn fra 1. klasse og helt op til universitetsniveau. Det er rigtig, rigtig spændende, og jeg hjælper i dansk, tysk og engelsk. Og jeg er sprogven for en indvandrer fra Eritrea, der hedder Yonas. Han er 42 år, og han kan ikke ret meget dansk. Så det er rigtig vigtigt, at han får det lært, så han kan blive en god dansker. Samværet med mine børnebørn betyder også rigtigt meget for mig, ligesom jeg har stor fornøjelse af at gå til fløjtespil.

FORHOLD TIL AARHUS

HVAD VIL DET SIGE AT VÆRE AARHUSIANER, OG ER DU AARHUSIANER?

Det vil sige at være i et relativt lille miljø, hvor man kender rigtig mange mennesker. Det er ikke for stort, og det er et sted, hvor der er let adgang til natur, og et sted, hvor der er adgang til en masse aktiviteter. Man går ikke og keder sig i Aarhus.

HVAD SER DU SOM DEN STØRSTE FORSKEL PÅ DIN FØRSTE ERINDRING OM AARHUS OG I DAG?

Det er et svært spørgsmål. Da jeg først kom til Aarhus, var da jeg skulle på Handelshøjskolen. Mit liv var faktisk Handelshøjskolen. I weekender og i ferier var jeg hjemme i Kruså og hjælpe til, så jeg var ikke så meget socialt aktiv heroppe. Det er jeg i dag, og det kan jeg være i dag. Måske også i kraft af, at jeg er blevet frivillig. Det giver en masse kontakter.

HVAD KUNNE AARHUS GØRE BEDRE?

Alle siger jo, at trafikken er noget værre noget, og det er den også. Nu får vi så letbanen, og det kan være, at det hjælper. Men ellers synes jeg, at infrastrukturen er god her i byen.

KENDTE DU NOGEN, FRA ANDRE LANDE, DA DU VAR BARN?

Ja, det gjorde jeg. Vi havde jo som sagt et pensionat, men vi havde også restaurant, og der kom rigtig mange udlændinge, fordi det var nede ved grænsen. Så der mødte jeg mange fra udlandet.

KENDER DU NOGEN FRA ANDRE LANDE I DAG?

Ja, det gør jeg også. Jeg har jo min sprogven fra Eritrea, men jeg har også venner, som er østrigere, som bor i Østrig, og som altid har gjort det. Og så har jeg nogle gamle gymnasievenner, som er flyttet til udlandet.

HVAD ER DIN YNDLINGSTING VED AARHUS?

Må jeg godt sige to ting? Jeg har Moesgård, og ARoS som steder, hvor jeg kommer rigtig tit.

EUROPA OG VERDEN

HVORNÅR VAR DU FOR FØRSTE GANG PÅ FERIE UDEN FOR DANMARK? HVOR GIK TUREN HEN?

Vi brugte ikke meget at tage til udlandet. Mens vores børn var små, tog vi til de danske øer. I starten af 1980'erne var vi en tur til Schweiz; til Klosters, et skisportssted.

REJSER DU MERE I DAG? OG HVOR REJSER DU HEN?

Jeg rejser ikke ret meget i dag. Jeg rejser mest over til mine børnebørn, der bor i Bagsværd på Sjælland, og ellers er jeg mest herhjemme, i Jylland.

HVILKE VIGTIGE EUROPÆISKE BEGIVENHEDER HUSKER DU, OG HVORFOR HUSKER DU DEM?

Jeg husker Berlinmurens fald i 1989. Jeg husker atommarcherne i starten af 60'erne som meget store begivenheder.

HVAD VIL DET SIGE AT VÆRE EUROPÆER?

Det vil sige at man føler sig solidarisk med andre lande, altså EU, som vi jo er i union med. At vi prøver på at tænke på os alle sammen, i stedet for kun at tænke dansk.

ER DU EUROPÆER?

Ja, det er jeg. Men jeg er dansk europæer. For jeg er også meget dansk, og det kommer af, at jeg er vokset op nede ved den tyske grænse. Så bliver man måske lidt mere dansk.

AARHUS ER I DAG EN INTERNATIONAL BY, HAVD SYNES DU OM DET?

Det synes jeg er rigtig, rigtig dejligt. Det giver sådan en puls i byen. Man hører forskellige sprog på gaderne, og det kan jeg godt lide.